

в качествено нов контекст. В „Покаяние“ сложно се наслагват реминисценции от разнородни текстове: чувствам пустинята въздушна и слънчевия жар отвежда към ранното „Великден“, към по-късните „Може би“ и „На Лора“ и изобщо към симптоматичните за Яворов визии на *пустинния*, на онтологично оголения свят, докато финалната констатация на лирическия Аз („и ето ме сред пъкъла, и ето ме сред пламък“) напомня заявлението *Душата ми е в ада и сама е ад* от типично декадентския Яворов цикъл „Падение“ (1906). Хладът-евтаназия в „Покаяние“ е само напразен блян, само копнеж, породен от максимално изострената сетивност: „Кажи, кажи, сърцето ми да стане камък – / и нека ме приспи навеки мраз!“ Единствено във „В часа на синята мъгла“ опозицията *жар – хлад* работи пълноценно. Визията на онтологично оголения свят отново присъства, маркирана чрез образа на немилостиво *прежурящото слънце* (явна отпратка към „На нивата“), но – аналогично на „Блян“ – е уравновесена от видението за покой и омиrottворение: „Разръфани и прашни, вечерния хлад / най-сетне ще ви лъхне...“

Въщност, още у ранния Яворов *хладът/хладнината* е носител на покой и обезстрастяване (*зефирът* в „Желание“; *тихите попътни ветрове* в „Заточеници“) и бележи екзистенциалния предел, отвъд който се намира смъртта-избавление или *нирвана* (красноречив е двойният епитет *призивно прохладни* в едноименната творба). Неслучайно *смъртта* от едноименната поема е образ-еманация на *хладността* („призрак, / от своя мраз настръхнал...“), а лирическият Аз, безстрашно взрян в гносеологичната ѝ дълбина, *виква песен / на горестна самотност* (подч. м. Б. Д.). (Както вече отбелязахме в параграф 2.2., в стихотворението „Дни в нощта“, тъй като образът *нощ* е корелативен на образа *смърт*, предизвиква и аналогично противопоставяне: „настръхнала над мене, / студена, непрогледна нощ“ – „кърваво сърце“.) И тук трябва да откроим едно особено диференциране в характерологията на